

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра лісового господарства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЛІСОВПОРЯДКУВАННЯ»

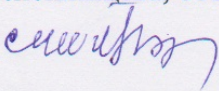
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 Аграрні науки та продовольство
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	205 Лісове господарство
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Агробіотехнологічний

Біла Церква - 2019

Робоча програма з навчальної дисципліни «Лісовпорядкування» для здобувачів вищої освіти агробіотехнологічного факультету за спеціальністю 205 «Лісове господарство», перший (бакалаврський) рівень вищої освіти.
Укладач В.М. Хрик. Біла Церква: БНАУ, 2019. 17 с.

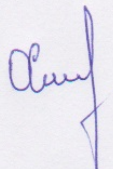
Розробники: В.М. Хрик, канд с.-г. наук, доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри лісівництва, ботаніки і фізіології рослин (Протокол № 1 від 28.08 2019 р.)

Завідувач кафедри лісівництва, ботаніки і фізіології рослин, д-р с.-г. наук,
професор А.П.Стадник

Схвалено методичною комісією агробіотехнологічного факультету
(Протокол № 1 від 29.08 2019 р.)

Голова методичної комісії, доцент

 В.С. Хахула

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Лісовпорядкування»	7
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	8
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
6.1. Лекції	9
6.2. Практичні заняття	11
6.3. Самостійна робота	12
6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	13
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	14
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	14
9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ	14
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	15
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	15
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	16

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2019–2020 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Лісовпорядкування» для денної форми навчання виділено всього – 210 годин (7 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 112 годин (лекції – 42, практичні заняття – 70), самостійна робота студентів – 98 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 8	Галузь знань 20 «Аграрні науки»	Нормативна	
		<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 3	Спеціальність: 205 «Лісове господарство»	4-й	5-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розрахункове		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість академічних годин – 240		7,8-й	7-й
		<i>Лекції</i>	
		56 год	12
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	<i>Практичні</i>	
		70 год.	14
		<i>Самостійна робота</i>	
		98 год	214
		Підсумковий контроль: іспит	

Метою вивчення дисципліни «Лісовпорядкування» є забезпечення студентів знаннями, умінням та навиками в галузі впорядкування лісів, а також складання проекту організації та розвитку лісового господарства підприємства чи іншого об'єкту лісовпорядних робіт.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Нормативна навчальна дисципліна «Лісовпорядкування» базується на знаннях таких дисциплін, як «Вища математика», «Біометрія» та «Лісова таксація», вивчених на 1, 2, 3-му курсах.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Лісове господарство» відповідно до освітньо-професійної програми	Результати навчання з дисципліни
РН 2	РН 2.1. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.
РН 4	РН 4.1. Знання інтегральних характеристик лісового фонду, стану і перспектив лісооблікової справи в Україні та за кордоном; РН 4.2. Знати основні напрями та перспективи розвитку лісового господарства і лісовпорядкування в Україні; РН 4.3. Знати економічні основи, які визначають організацію та перспективи розвитку лісової галузі; РН 4.4. Знати теоретичні основи і моделі побудови лісового господарства і користування лісом.
РН 8	РН 8.1. Знання наукових засад лісовпорядкування та особливостей розроблення «Проекту організації та розвитку лісового господарства»; РН 8.2. Знання стандартів, інструкцій, правил та нормативів лісовпорядкування.
РН 11	РН 11.1. Вміти розраховувати і обґрунтовувати обсяги користування деревиною та іншими продуктами лісу.
РН 12	РН 12.1. Вміти використовувати сучасні методи проектування основних лісогосподарських заходів щодо лісовідновлення, догляду за лісом, охороні його від пожеж, захисту від шкідників та хвороб; РН 12.2. Вміти складати проект рубок лісу і його відновлення
РН 14	РН 14. Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.
РН 17	РН 17. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Лісовпорядкування»

Змістовий модуль 1. Загальні поняття про лісовпорядкування. Характеристика лісового фонду.

Тема 1.1. Лісовпорядкування як система заходів з інвентаризації лісу. Економічні основи лісового господарства в Україні.

Тема 1.2. Господарський поділ лісового господарства України.

Тема 1.3. Системи і форми лісового господарства.

Тема 1.4. Поняття про стиглість лісу та її види.

Змістовий модуль 2. Організація ведення лісового господарства. Проектування користування лісом.

Тема 2.1. Об'єкт лісовпорядкування та аналіз його діяльності у минулому ревізійному періоді.

Тема 2.2. Державний облік лісів та державний лісовий кадастр.

Тема 2.3. Організація та методи лісовпорядкування.

Тема 2.4. Підготовчі роботи та організація території до інвентаризації лісу.

Тема 2.5. Таксація лісу та спеціальні види обстежень.

Тема 2.6. Національна інвентаризація лісів.

Тема 2.7. Проектування головного користування лісом. Теорія нормального лісу.

Тема 2.8. Проектування рубок, пов'язаних з веденням лісового господарства та інших лісогосподарських заходів.

Тема 2.9. Проектування підсочки, побічних користувань та використання другорядних матеріалів.

Змістовий модуль 3. Впорядкування особливих об'єктів та деяких категорій лісів. Лісовпорядкування за кордоном.

Тема 3.1. Упорядкування лісів рекреаційного призначення.

Тема 3.2. Упорядкування лісомисливських господарств.

Тема 3.3. Особливості впорядкування захисних лісових насаджень на землях сільськогосподарських формувань.

Тема 3.4. Особливості формування деяких інших категорій лісів.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів	Кількість годин			
	денна форма		заочна форма	
	у тому числі		у тому числі	

тем	всього	л	п	лб	інд	СРС	всього	л	п	лб	інд	СРС
<i>Змістовий модуль 1. Загальні поняття про лісовпорядкування. Характеристика лісового фонду.</i>												
Тема 1.1	18	2	6	-	4	6	-	-	-	-	10	10
Тема 1.2	14	2	4	-	4	4	-	-	-	-	10	10
Тема 1.3.	14	2	4	-	4	4	-	2	2	-	5	10
Тема 1.4	20	4	6	-	6	4	-	2	2	-	5	10
Разом за модуль 1	66	10	20	-	18	18	78	4	4	-	30	40
<i>Змістовий модуль 2. Організація ведення лісового господарства. Проектування користування лісом.</i>												
Тема 2.1	8	2	4	-	-	2	-	1	-	-	4	4
Тема 2.2	8	2	4	-	-	2	-	1	1	-	4	4
Тема 2.3	10	2	4	-	2	2	-	1	1	-	4	4
Тема 2.4	10	2	4	-	2	2	-	1	1	-	4	4
Тема 2.5	10	4	4	-	-	2	-	-	1	-	4	4
Тема 2.6	8	2	2	-	2	2	-	1	-	-	4	4
Тема 2.7	12	4	4	-	2	2	-	-	1	-	4	4
Тема 2.8	10	2	4	-	2	2	-	1	-	-	6	2
Тема 2.9	10	2	4	-	2	2	-	-	1	-	6	2
Разом за модуль 2	86	22	34	-	12	18	-	6	6	-	40	32
<i>Змістовий модуль 3. Впорядкування особливих об'єктів та деяких категорій лісів. Лісовпорядкування за кордоном.</i>												
Тема 3.1	16	4	4	-	4	4	-	1	1	-	4	10
Тема 3.2	14	2	4	-	4	4	-	-	1	-	6	10
Тема 3.3	14	2	4	-	4	4	-	-	1	-	10	10
Тема 3.4	14	2	4	-	4	4	-	1	1	-	10	10
Разом за модуль 3	58	10	16	-	16	16	-	2	4	-	30	40
Всього годин	240	56	70	-	46	52	-	12	14	-	100	112

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Загальні поняття про лісовпорядкування. Характеристика лісового фонду.	
1.1. Лісовпорядкування як система заходів з інвентаризації лісу. Економічні основи лісового господарства в Україні. Предмет та задачі лісовпорядкування. Мета та задачі лісової галузі країни. Історія розвитку лісовпорядкування. Економічні основи лісового господарства та лісовпорядкування.	4
1.2. Господарський поділ лісового господарства України. Класифікація видів господарського поділу лісового фонду. Організаційно-господарський поділ. Адміністративно-господарський поділ. Експлуатаційно-господарський поділ.	2
1.3. Системи і форми лісового господарства. Поняття про системи організації лісового господарства та їх класифікація. Система організації лісового господарства як комплекс лісівничих, агротехнічних і організаційно-економічних заходів. Головні завдання різних систем організації лісового господарства.	2
1.4. Поняття про стиглість лісу та її види. Поняття про стиглість лісу та її види. Біологічна стиглість лісу. Споживчо-економічні види стиглості.	4
Разом за змістовий модуль 1	12
Змістовий модуль 2. Організація ведення лісового господарства. Проектування користування лісом.	
2.1. Об'єкт лісовпорядкування та аналіз його діяльності у минулому ревізійному періоді. Поняття про об'єкт лісовпорядкування. Аналіз природно-історичних умов району розташування об'єкту лісовпорядкування. Аналіз економічних умов району діяльності держлісгоспу. Лісові такси. Оцінка минулого господарства. Вивчення лісгосподарської діяльності об'єкта лісовпорядкування.	4
2.2. Державний облік лісів та державний лісовий кадастр. Облік лісового фонду. Склад документації державного лісового кадастру.	4
2.3. Організація та методи лісовпорядкування. Структура лісовпорядного підприємства. Поняття про методи лісовпорядкування	4
2.4. Підготовчі роботи та організація території до інвентаризації лісу. Види лісовпорядних робіт. Розряди лісовпорядкування. Підготовчі роботи. Пробні площі, які закладають при лісовпорядкуванні, їх класифікація і призначення. Лісові знімальні роботи. Колективне	4

тренування таксаторів.	
2.5. Таксація лісу та спеціальні види обстежень. Таксація лісу. Обробка матеріалів інвентаризації лісу. Обстеження лісових культур при лісовпорядкуванні. Лісопатологічне обстеження при лісовпорядкуванні. Оцінка санітарного стану насаджень.	4
2.6. Національна інвентаризація лісів. Загальна характеристика НІЛ. Національна інвентаризація лісів як сукупність заходів із отримання кількісної та якісної інформації про стан лісів. Сучасний стан вітчизняної НІЛ та її основні принципи.	2
2.7. Проектування головного користування лісом. Теорія нормального лісу. Теоретичні засади проектування головного лісокористування. Типові моделі розрахунку розміру головного користування лісом. Прийняття лісосіки. Проектування розміру головного користування для поступових і вибіркового систем рубок. Складання плану рубок. Поняття про нормальний ліс.	4
2.8. Проектування рубок, пов'язаних з веденням лісового господарства та інших лісогосподарських заходів. Рубки, пов'язані з веденням лісового господарства. Проектування інших господарських заходів. Підвищення продуктивності лісів. Економічна ефективність запропонованих лісовпорядкуванням заходів.	4
2.9. Проектування підсочки, побічних користувань та використання другорядних матеріалів. Поняття про побічні користування, їх класифікація. Проектування заготівлі живиці та побічних користувань лісом. Організація господарства на підсочку лісу. Організація лісонасінневих господарств. Організація господарства на горіх, ліщину.	2
Разом за змістовий модуль 2	32
Змістовий модуль 3. Впорядкування особливих об'єктів та деяких категорій лісів. Лісовпорядкування за кордоном.	
3.1. Упорядкування лісів рекреаційного призначення. Особливості інвентаризації лісів рекреаційного призначення. Рекреаційне навантаження та межі стійкості природних комплексів. Проектування господарських заходів у лісах рекреаційного призначення.	4
3.2. Упорядкування лісомисливських господарств. Загальні положення про мисливське господарство. Основні положення впорядкування мисливських угідь. Організація й управління мисливським господарством. Інвентаризація мисливських угідь. Проектування експлуатаційних, мисливськогосподарських та біотехнічних заходів.	4
3.3. Особливості впорядкування захисних лісових	2

насаджень на землях сільськогосподарських формувань. Основні положення щодо впорядкування захисних лісових насаджень на землях сільськогосподарських формувань. Підготовчі та польові лісовпорядні роботи. Проектування господарських заходів у захисних лісових насадженнях. Камеральні роботи та матеріали лісовпорядкування.	
3.4. Особливості формування деяких інших категорій лісів. Упорядкування спеціалізованих господарств. Впорядкування гірських лісів. Особливості упорядкування лісів у зонах радіаційного забруднення.	2
Разом за змістовий модуль 3	12
Всього	56

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Загальні поняття про лісовпорядкування. Характеристика лісового фонду.		
1	Видача студентам індивідуальних завдань для виконання лабораторних робіт та курсового проектування з лісовпорядкування. Складання відомості поквартальних підсумків розподілу земель за їх категоріями.	4
2	Продовження складання відомості поквартальних підсумків розподілу земель за їх категоріями. Відомість поквартального розподілу запасів.	4
3	Розподіл площ та запасів насаджень основних лісоутворювальних порід за класами віку.	4
4	Розподіл лісових ділянок, вкритих лісовою рослинністю, за основними таксаційними показниками та його підсумки	4
5	Обчислення середніх таксаційних показників для переважаючих деревних порід.	4
Разом за змістовий модуль 1		20
Змістовий модуль 2. Організація ведення лісового господарства. Проектування користування лісом.		
6	Організація госпчастин та госпсекцій. Встановлення віку головної рубки. Поділ лісового фонду на вікові групи	4
7	Товаризація експлуатаційного фонду.	4
8	Розрахунок лісосік головного користування.	4
9	Графік досягання насаджень. Вибір розрахункової лісосіки.	4
10	Проект головної рубки: нарізка лісосік та складання відомості рубки головного користування.	6
11	Проектування рубок догляду за лісом. Складання відомості	4

	рубкоб догляду.	
12	Проектування санітарних рубкоб та інших рубкоб, пов'язаних з веденням лісового господарства.	4
13	Розрахунок щорічного користування лісом.	4
Разом за змістовий модуль 2		34
Змістовий модуль 3. Впорядкування особливих об'єктів та деяких категорій лісів. Лісовпорядкування за кордоном.		
14	Розрахунок класу протипожежної небезпеки для лісового фонду об'єкта лісовпорядкування.	4
15	Проектування лісовідновних заходів та заходів з реконструкції насаджень. Складання відомості лісовідновлення.	4
16	Динаміка змін у лісовому фонді на кінець ревізійного періоду.	4
17	Встановлення ефективності запроєктованих заходів.	4
Разом за змістовий модуль 3		16
Всього		70

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Загальні поняття про лісовпорядкування. Характеристика лісового фонду.		
1	Історія розвитку лісовпорядкування.	6
2	Мета та задачі лісової галузі країни.	6
3	Роль і місце лісовпорядкування у плануванні лісогосподарської діяльності.	6
4	Системи організації лісового господарства та їх класифікація.	6
5	Забезпеченість лісом країн світу.	6
6	Природні умови об'єкта лісовпорядкування.	6
7	Поняття про нормальний та безперервно-продукуючий ліс.	6
Разом за змістовий модуль 1		42
Змістовий модуль 2. Організація ведення лісового господарства. Проектування користування лісом.		
8	Аналіз лісоуправління та лісозаготівельної діяльності.	6
9	Види лісовпорядних робіт. Розряди лісовпорядкування.	6
10	Правила лісовідновлення і лісорозведення в лісах України.	6
11	Застосування в лісовпорядкуванні лісової типології.	6
12	Лісопатологічне обстеження. Вивчення санітарного стану лісу при лісовпорядкуванні.	6
Разом за змістовий модуль 2		30
Змістовий модуль 3. Впорядкування особливих об'єктів та деяких категорій лісів. Лісовпорядкування за кордоном.		
13	Рекреаційне навантаження та межі стійкості природних	6

	комплексів.	
14	Організація і управління мисливським господарством.	6
15	Особливості впорядкування дубових лісів	6
16	Ліси світу та глобальні питання в лісівничій сфері.	6
17	Принципи сталого ведення лісового господарства.	6
18	Сучасний порядок та технологія робіт Укрліспроєкту	6
19	Особливості лісовпорядкування за кордоном.	6
Разом за змістовий модуль 3		42
Всього годин		114

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

Структура лісового господарства України.
Кліматичні умови та їх вплив на лісову рослинність.
Класифікація насаджень за бонітетом.
Картка таксації, її зміст та порядок ведення.
Проектування заходів по захисту лісу від шкідників та хвороб.
Протипожежне впорядкування лісу.
Підвищення продуктивності лісів.
Інвентаризація зелених насаджень міста.
Облік чисельності мисливських звірів і птахів.
Лісовпорядкування в Російській федерації.
Лісовпорядкування в Польщі.
Лісовпорядкування в Румунії.
Лісовпорядкування у Швеції
Лісовпорядкування у Фінляндії
Лісовпорядкування у Німеччині.
Лісовпорядкування у США.
Лісовпорядкування в Канаді.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань – індивідуальних та в групах; конференцій; диспутів.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Лісовпорядкування» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконанні розрахункові, лабораторні роботи, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення заліку навчальні досягнення студентів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінка «зараховано» (60–100 балів) ставиться студентові, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «незараховано» (1–59 балів) ставиться студентові, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100- бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D		
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов’язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

Види робіт	Лекції	Практичн і заняття	Самостій- на робота	Модуль- ний контроль	ІНДЗ	Загаль- ний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point;
2. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії;
3. Нормативно-технічна документація;
4. Тематичні посібники
5. Таксаційний опис начальної-дослідного лісового господарства БНАУ
6. Проект організації і розвитку лісового господарства НДЛГ БНАУ
7. План лісових насаджень НДЛГ БНАУ

Технічні засоби:

1. Бусоль БГ-1 2019 р. випуску,
2. Мірна стрічка металева 50 м. 2018 р.
3. Мірні вилки 2019 р. випуску,
4. Висотомір «Suunto» РМ-5 2019 р.
5. Бурав віковий Djos-3. 2018 р.
6. Дзеркально-лінзовий ЗЛС, 2018 р.
7. Планіметр полярний ПП-М, 2018 р.
8. Палетка для обчислення площ, 2018 р.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ**Основна література**

1. Лісовий кодекс України. К., 2006. 56 с.
2. Каганяк Ю.Й., Строчинський А.А., Горошко М.П. Парколісовпорядкування. Навчальний посібник. –Лівів, Тріада плюс, 2009. 358 с.
3. Гірс О.А., Новак Б.І., Кашпор С.М. Лісовпорядкування. К.: Фітосоціоцентр, 2013. 384 с.
4. Гірс О.А., Матушевич Л.М., Свинчук В.А., Морозюк О.В., Сендзюк Р.В. Лісовпорядкування. Робочий зошит для лабораторних занять. К.: Логос. 2012. 36 с.

Додаткова література

4. Лісотаксаційний довідник. Відповід. за вип. Кашпор С.М., Строчинський А.А. К.: Виниченко, 2013. 496 с.
5. Нормативно-справочные материалы для таксации лесов Украины и Молдавии. Под ред. Швиденко А.З., Строчинского А.А., Савича Ю.Н., Кашпора С.Н. К.: Урожай, 1987. 560 с.

6. Інструкція з впорядкування лісового фонду України. Частина перша. Польові роботи. Ірпінь, Укрдержліспроєкт, 2006. 104 с.
7. Робочі правила з впорядкування лісового фонду України. Частина перша. Польові роботи. Ірпінь, Укрдержліспроєкт, 2004. 67 с.
8. Робочі правила з впорядкування лісового фонду України. Частина друга. Камеральні роботи. Ірпінь, Укрдержліспроєкт, 2004. 72 с.
9. Про врегулювання питань щодо спеціального використання лісових ресурсів. Затверджено Постановою КМУ від 23 травня 2007 р. № 761. К., 2007. 16 с.
10. Порядок поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних земельних ділянок. Затверджено Постановою КМУ від 16 травня 2007р. № 733. К., 2007. 18 с.
11. Правила рубок головного користування. Затверджено Постановою КМУ від 25 травня 2007р. № 761. К., 2007. 12 с.
12. Правила рубок головного користування в гірських лісах Карпат. Затверджено Постановою КМУ від 22 жовтня 2008р. № 929. К., 2008. 12 с.
13. Про затвердження Правил поліпшення якісного складу лісів. Затверджено Постановою КМУ від 12 травня 2007 р. № 724. К., 2007. 6 с.
14. Пробні площі лісовпорядні. Метод закладання. СОУ 02.02.-37-476:2006. К., Мінагрополітики України, 2006. 32 с.
15. Генсирук С.А., Нижник М.С., Возняк Р.Р. Рекреационное использование лесов. К.:Урожай, 1987. 248 с.

Адреси сайтів в INTERNET

1. Выборочно-статистическая инвентаризация и мониторинг лесов [Електронний ресурс]. Режим доступу <http://www.techinles.org.ua/activity1.php>. – Заголовок з екрану.
2. Гульчак В. Державний облік лісів України – підсумки та прогнози. Лісовий і мисливський журнал. 2012. № 2. С. 6–8. <http://www.scribd.com/fullscreen/95326540?access>
3. Національна інвентаризація лісів України: проблеми, виклики, Перспективи. М.Ю. Попков, В.Ф.Сторожук, У.Содерберг, І.Ф. Букша. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.lesovod.org.ua/node/1803>.